

Aanwijzing van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 6 juli 2026, kenmerk 4422465-1100356-PZO, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg inzake de vaststelling van een prestatiebeschrijving voor inzet van doorbraakmiddelen ten behoeve van impactvolle transformaties

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Gelet op artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg;

Na op 28 mei 2026 schriftelijk mededeling te hebben gedaan aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal (*Kamerstukken II* 2025/26, 31 765, nr. 981) als bedoeld in artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg over het voornemen om een aanwijzing te geven aan de Nederlandse Zorgautoriteit inzake de vaststelling van een prestatiebeschrijving voor de inzet van doorbraakmiddelen ten behoeve van impactvolle transformaties;

Besluit:

Artikel 1 Definities

In deze aanwijzing wordt verstaan onder:

- a) *doorbraakmiddelen*: middelen als beschreven in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (hierna: AZWA) die worden ingezet voor arbeidsbesparende maatregelen bijvoorbeeld op het vlak van AI, medische technologie en hulpmiddelen.
- b) *modelplannen*: landelijk gestandaardiseerde plannen die per gekozen toepassingsgebied als format dienen voor de uitwerking en opschaling van impactvolle transformaties.
- c) *wet*: Wet marktordening gezondheidszorg;
- d) *zorgautoriteit*: Nederlandse Zorgautoriteit, genoemd in artikel 3 van de wet.

Artikel 2 Werkingssfeer

Deze aanwijzing is van toepassing op zorg of overige diensten als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de Zorgverzekeringswet.

Artikel 3 Prestatiebeschrijvingen en tarieven

1. De zorgautoriteit stelt met ingang van 1 januari 2027 prestatiebeschrijvingen met een vrij tarief vast voor de inzet van doorbraakmiddelen ten behoeve van transformaties op het gebied van AI, digitale en hybride zorg en medische technologie. De aparte prestatiebeschrijvingen vormen de mijlpalen van een impactvolle transformatie.
2. De zorgautoriteit stelt prestatiebeschrijvingen vast die ten behoeve van de jaren 2027, 2028 en 2029 gedeclareerd kunnen worden.
3. De zorgautoriteit stelt voor de inzet van doorbraakmiddelen ten behoeve van een impactvolle transformatie prestatiebeschrijvingen vast met een bovengrens ter hoogte van de totale (meerjarige) aanvraag. De zorgautoriteit toetst vooraf op de volgende punten:
 - Zorgaanbieders en zorgverzekeraars dienen een tweezijdige aanvraag in bij de zorgautoriteit voor de doorbraakmiddelen ten behoeve van een impactvolle transformatie en een voorstel voor een bovengrens;
 - In de aanvraag verklaren zorgverzekeraars dat aanpassingen op het modelplan positief zijn beoordeeld;
 - Verder toetst de zorgautoriteit of het aangevraagde bedrag binnen de beschikbare middelen past;
 - Tot slot toetst de zorgautoriteit of voldaan is aan het contractvereiste.
4. De zorgautoriteit toetst jaarlijks of zij kan komen tot een bestuurlijk rechtsoordeel dat de kosten van de impactvolle transformaties die gefinancierd zijn met doorbraakmiddelen plausibel zijn. Als dit het geval is kunnen de kosten in de risicoverevening worden ingebracht en rechtmatig ten laste

van het Zorgverzekeringsfonds gebracht worden. De zorgautoriteit toetst daarbij aan de volgende voorwaarden;

- De transformatie is een impactvolle transformatie.
- De impactvolle transformatie is geheel of gedeeltelijk randvoorwaardelijk voor het leveren van Zvw-verzekerde zorg.
- De impactvolle transformatie ziet niet op het individueel leveren van zorg die geheel of gedeeltelijk valt onder Zvw-verzekerde zorg.
- De impactvolle transformatie betreft activiteiten van Zvw-zorgaanbieders die de impactvolle transformatie van door hen zelf te leveren Zvw-verzekerde zorg inhouden.
- Het overeengekomen tarief voor de prestatie voor doorbraakmiddelen leidt niet tot staatssteun voor zorgaanbieders.
- In de overeenkomst tussen zorgverzekeraar en de zorgaanbieder zijn voorzieningen getroffen en waarborgen opgenomen ter voorkoming van onbedoelde concurrentievoordelen.

Artikel 4 Bovengrens en macrobeheersbaarheid

1. De zorgautoriteit stelt voor elke impactvolle zorgtransformatie voor alle betrokken zorgaanbieders van de betreffende zorg één individuele bovengrens vast als bedoeld in artikel 50, tweede lid, aanhef en onder c van de wet.
2. Het totale bedrag aan individuele bovengrenzen bedraagt maximaal € 600 miljoen (macrokader voor de zorginkoop) voor de periode 2027 tot en met 2029. De zorgautoriteit neemt geen nieuwe aanvragen in behandeling en wijst lopende aanvragen af indien anders het maximaal beschikbare budget voor impactvolle transformaties overschreden zou worden.
3. In afwijking van eerder gegeven aanwijzingen aan de zorgautoriteit, maken de tarieven, bedoeld in artikel 3, geen onderdeel uit van geldende macrobeheersinstrumenten.

Artikel 5 Opdracht

De zorgautoriteit stelt ter uitvoering van deze aanwijzing beleidsregels en waar nodig regels vast.

Van deze aanwijzing wordt mededeling gedaan door plaatsing met de toelichting in de Staatscourant.

*De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.Th.M. Hermans*

TOELICHTING

Algemeen

Op 28 mei 2026 heb ik beide Kamers geïnformeerd over mijn voornemen om de Nederlandse Zorgautoriteit (zorgautoriteit) een aanwijzing te geven met daarin de opdracht om met ingang van 1 januari 2027 prestatiebeschrijvingen met een vrij tarief vast te stellen voor de inzet van doorbraakmiddelen ten behoeve van impactvolle zorgtransformaties.¹ Voor deze transformaties is een totaal van € 600 miljoen euro voor impactvolle transformaties in de Zorgverzekeringswet (Zvw) beschikbaar gesteld voor de periode 2027 tot en met 2029.

De doorbraakmiddelen zijn bedoeld om de transformatie in de zorg gericht te versnellen, door kansrijke oplossingen op te schalen en de beweging naar passende zorg verder te ondersteunen. Daarbij ligt de nadruk op oplossingen die direct toepasbaar zijn in de praktijk en die ook daadwerkelijk leiden tot verandering in de manier waarop zorg wordt geleverd. Concreet wordt met de doorbraakmiddelen ingezet op een aantal typen toepassingsgebieden. Dit betreft onder andere digitalisering en AI-toepassingen in de ondersteuning van zorgprocessen (zoals rapportage, triage en capaciteitsplanning), hybride en digitale zorgpaden en monitoring op afstand, en technologische innovaties die bijdragen aan substitutie of efficiëntere inzet van zorgprofessionals in de dagelijkse praktijk.

De doorbraakmiddelen worden niet geoormerkt naar sectoren. Ter borging van de doelmatige en rechtmatige besteding van de doorbraakmiddelen geldt een aantal voorwaarden waaraan de transformatieprojecten dienen te voldoen. Zo zijn de beschikbare doorbraakmiddelen die met deze prestatiebeschrijvingen in rekening worden gebracht beperkt tot zorg als bedoeld in de Zvw en zijn dubbele bekostiging en concurrentievoordeel niet toegestaan.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Dit artikel regelt de werkingssfeer. Deze aanwijzing ziet op zorg of overige diensten als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de Zvw. Het moet dus gaan om activiteiten van Zvw-zorgaanbieders die zien op de transformatie van de door hen zelf te leveren Zvw-verzekerde zorg.

Artikel 3

De keuze voor een vrij tarief komt voort uit de wens om maatwerk mogelijk te maken binnen de diverse regio's. De aparte prestaties vormen de mijlpalen van een impactvolle transformatie. De uitbetaling door zorgverzekeraars aan de Zvw-zorgaanbieders vindt steeds plaats per bereikte mijlpaal.

In dit artikel staan verder de aanvraagprocedure en de voorwaarden genoemd waaraan de zorgautoriteit toetst voordat zij prestatiebeschrijvingen met bijbehorend tarief voor het transformatieplan vaststelt. De zorgautoriteit baseert zich bij de vaststelling van de bovengrens van een impactvolle transformatie op het voorstel van partijen voor zover deze past binnen de beschikbare middelen. De zorgautoriteit houdt toezicht en toetst enerzijds of de aanvragen binnen het beschikbare totaal blijven en anderzijds beoordeelt de zorgautoriteit jaarlijks of zij kan komen tot een bestuurlijk rechtsoordeel dat de kosten van de impactvolle transformaties, die gefinancierd zijn met doorbraakmiddelen, plausibel zijn. Als dit het geval is kunnen deze kosten rechtmatig ingebracht worden in de risico-verevening en rechtmatig ten laste van het Zorgverzekeringsfonds gebracht worden. De zorgautoriteit verricht afgezien van de toetsen op het gebied van macrobeheersbaarheid geen verdere inhoudelijke beoordeling van de impactvolle zorgtransformatie. De uitgaven die gepaard gaan met de impactvolle transformatie komen alleen in de jaren 2027 tot en met 2029 voor vergoeding in aanmerking.

Artikel 4

Vanuit budgettaire beheersing heb ik gekozen voor een bovengrens voor de som van de tarieven voor het geheel van de prestaties voor de impactvolle transformatie. Zo is zowel voorzien in een waarborg vooraf op de totale kosten van elke impactvolle transformatie, als achteraf. In het kader van de reguliere verantwoordingscyclus controleert de zorgautoriteit vanaf 2023 namelijk bij elke transformatie of de zorgverzekeraars niet meer ter compensatie inbrengen in het Zorgverzekeringsfonds dan de vastgestelde bovengrens.

¹ Kamerstukken II 2025/26, 31 765, nr. 981.

De tweezijdige aanvraag van de zorgverzekeraars en zorgaanbieders bevat een voorstel voor de individuele bovengrens. De zorgautoriteit draagt er zorg voor dat de som van het totaal van de individuele bovengrenzen niet meer bedraagt dan € 600 miljoen, het bedrag van de beschikbare middelen.

*De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.Th.M. Hermans*